

YAŞASIN FOLKLOR

**Akademik Folklor Çalışmalarına Eğlenceli,
Hızlı ve Faydalı Bir Giriş**

Lynne S. McNeill

Türkçesi
Mustafa Özbaş

✉ / otukennesriyat

YAYIN NU: 2270
KÜLTÜR SERİSİ 1189

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NU: 49269

ISBN: 978-625-408-889-6

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

Özgün adı: Folklore Rules: *A Fun, Quick, and Useful Introduction to the Field of Academic Folklore Studies*, © 2013, University Press of Colorado.

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®

İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50

Genel Müdür: Ertuğrul Alpay

Genel Yayın Yönetmeni: Göktürk Ömer Çakır

Editör: M. Bilal Erimez

Kitap Editörü: Gürol Pehlivan

Kapak Tasarımı: Mahmut Doğan

Dizgi-Tertip: Mahmut Doğan

Baskı: Çınar Matbaacılık ve Yayın Sanayii Ticaret Ltd Şti
Yüzyıl Mah. Matbaacılar Cad. Ata Han Nu: 34 K: 5
Bağcılar-İstanbul
Tel: (0212) 628 96 00
Sertifika Nu: 45103

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Lynne S. McNeill: Utah Eyalet Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümünde halk bilimi doçentidir. Aynı zamanda Halk Bilimi Programının başkanlığını yürütmektedir. Araştırma alanları arasında efsaneler, inanç sistemleri, doğaüstü olgular ve dijital kültür yer almaktadır. McNeill, *Slender Man is Coming: Creepypasta and Contemporary Legends on the Internet* (2018) ve *Legend Tripping: A Contemporary Legend Casebook* (2018) kitaplarının ortak editörlüğünü üstlenmiştir. Çalışmaları, *The Journal of American Folklore*, *Western Folklore* ve *Contemporary Legend* gibi önde gelen akademik dergilerde ve çok sayıda derleme kitapta yayımlanmıştır.

McNeill, Western States Folklore Society'nin yönetim kurulunda görev almakta ve *Contemporary Legend* adlı uluslararası dergide kitap incelemeleri editörlüğünü yürütmektedir. Ulusal televizyon ve radyo programlarında birçok kez yer almıştır. Travel Channel'da yayınlanan *Paranormal Caught on Camera* adlı programa ise düzenli olarak katılmaktadır. Giriş düzeyinde halk bilimi derslerinin yanı sıra kent efsaneleri, komplo teorileri, dijital halk bilimi ve halk anlatıları gibi konulara odaklanan dersler de vermektedir. Öğrencilerinin, halk biliminin gündelik yaşamlarındaki beklenmedik etkilerini keşfetmelerine aracı olmayı büyük bir tutkuyla sürdürmektedir.

Mustafa Özbaş: 1979 yılında Söke'de dünyaya geldi. İlk, orta ve lise eğitimini adı geçen şehirde tamamladı. Lisans eğitimini 2001 yılında ODTÜ Felsefe Bölümünde, yüksek lisans eğitimini 2006 yılında ODTÜ Avrasya Çalışmaları Programında tamamladı. 2001-2006 yılları arasında aynı programda araştırma görevlisi olarak çalıştı. 2006 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, Tarih Eğitimi Ana Bilim Dalına öğretim görevlisi olarak atandı. 2020 yılında Ege Üniversitesi, Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü, Türk Halk Bilimi Ana Bilim Dalında, "Seyahatnamelerin Aynasında Orta Asya ve Sibirya: 19. Yüzyıl İngiliz Seyahatnamelerinde Türk Boylarının İnanç Unsurları" başlıklı teziyle Doktor ünvanını kazandı. 2022 yılında Buca Eğitim Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Ana Bilim Dalına Dr. Öğretim Üyesi olarak atanan Özbaş, hâlen aynı ana bilim dalında Türk Halk Edebiyatı, Türk Halk Bilimi, Türk Mitolojisi gibi dersleri yürütmekte ve çeviriler yapmaktadır.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	11
TEŞEKKÜR	13
HOCALAR İÇİN BU KİTABI NEDEN KULLANMAK İSTEYESİNİZ?	15
<u>BÖLÜM 1</u> FOLKLOR NEDİR?.....	21
<u>BÖLÜM 2</u> HALK BİLİMCİLER NE YAPAR?	41
<u>BÖLÜM 3</u> FOLKLORUN TÜRLERİ	59
<u>BÖLÜM 4</u> HALK GRUPLARININ TÜRLERİ	89
<u>SONUÇ</u> ŞİMDİ NE YAPAYIM?	115
DİZİN	117

ÖN SÖZ

Folklor çalışmaları, bir disiplin olarak mevcut birçok farklı çalışma alanından doğup onlarla harmanlanan büyüleyici ve karmaşık bir tarihe sahip olmuştur. Folklor, görünüşteki tüm basitliğine rağmen, özetlenmesi ve açıklanması oldukça çetrefilli bir alandır; kavramın türetilmesinin üzerinden yüz yıldan fazla bir zaman geçmesine rağmen folklor tanımlarının hâlâ yapılıyor ve tartışılıyor olması bunu ispatlamaktadır. Benzer şekilde bu alan aynı zamanda uzun bir süredir, her yeni nesil akademisyenin miras aldığı, kabullenmek zorunda kaldığı ve ne yazık ki sıklıkla öğrencilerin başına yıkılan, uzun süreli ve iç karartıcı bir kimlik krizinden de mustariptir.

Gerçek şu ki, bir çalışma alanı olarak folklor havalıdır. Öğrenciler bunu bilirler ve hissederler ancak kendilerini bir derste daha en başından itibaren folklorla ilgili tanımdaki tüm zorlukları, bu alanın akademideki yerine dair tüm belirsizlikleri, tüm adlandırma sorunlarını ve bunlara benzer her şeyi hesaba katmaya çalışan bir ders kitabı okurken bulduklarında hayal kırıklığına uğrarlar. Alanın, folklorun hem eğlenceli hem de zor olmasına izin veren bir ders kitabına ihtiyacı var. *Yaşasın Folklor*, alanın akademik zorluğunu reddetmiyor; sadece yeni öğrencilere burada çalışılacak hem anlaşılır hem de evet, havalı bir şey olduğunu gösteriyor. Öğrenciler buna bir kez inandıklarında, zorluklar üzerinde kafa yormak gerçekten eğlenceli hâle gelir.

Alanın nispeten kısa bir ders kitabına da ihtiyacı vardı; yeni öğrencilere folklor çalışmaları alanını tanıtmak için bütün bir yarıyılı ayırmak her zaman mümkün değil. Pek çok halk bilimci genel halk bilimi dersleri veren bölümlerde çalışmamaktadır; halk bilimiyle ilgili dersler verdiklerinde ise, bunlar genellikle masum ve hazırlıksız öğrencileri, kendileri için yeni olan ancak tam bir giriş sunmak için de vaktin olmadığı bir alana sokan özel konulu derslerdir. Halk bilimi programının mevcut olduğu okullarda bile, üst sınıftan folklor derslerini almak için gerekli olan ön koşul dersleri

her zaman bulunmaz; bu nedenle öğrencilerin özel bir konuya odaklanan bir folklor dersine başlamadan önce genel olarak alana aşina olmalarını sağlamanın bir yolu yoktur.

Öğrencileri, örnek olay çalışmaları ya da halk bilimi çalışmaları tarihinin zorlukları ile boğmadan alanı tanıtan özlü bir metin, öğrencilerin folklorla hızlı ama doğru bir şekilde aşina olmalarını ve böylece sınıfta çalıştıkları konunun daha geniş bir çalışma alanında nasıl bir bağlama oturduğunu daha iyi anlamalarını sağlayacaktır. Halk biliminde lisans geçmişine sahip olmayan ancak yüksek lisansını bu alanda yapan birçok öğrencinin genel şikâyeti, tez konularında uzmanlaşmalarına rağmen alanın genişliği hakkında temel bir anlayışa sahip olmamalarıdır. Elinizdeki bu ders kitabı, halk bilimi çalışmalarının temellerine eğlenceli ve özlü bir giriş sağlayarak bu durumu da iyileştirmeyi ummaktadır.

TEŞEKKÜR

Folklor disiplininde mükemmel bir temel için Alan Dundes, Dan Melia, John Lindow, Jeannie Thomas, Barre Toelken, Steve Siporin, Randy Williams, Elliott Oring, Michael Owen Jones, Polly Stewert, Cathy Preston, Paul Smith, Peter Narváez, Jerry Pocius, Martin Lovelace ve Diane Goldstein'a teşekkür borçluyum. Destekleri, rehberlikleri, dostlukları, fikirleri, bursları ve zamanları için Ian Brodie, Jodi McDavid, Andrea Kitta, Tok Thompson, Nelda Ault, Trevor Blank, John Alley ve Michael Spooner'a da teşekkür etmek isterim. Başlığa ilham verdiği için Matt Bradley'e teşekkür borçluyum; folklorla olan coşkusu devam ediyor. Ayrıca ailem Mike ve Lysbeth McNeill ile eşim Stephen VanGeem'e de özel teşekkürlerimi sunarım. Bu kadar çok inanılmaz insanı tanıdığım için şanslıyım.

HOCALAR İÇİN BU KİTABI NEDEN KULLANMAK İSTEYESİNİZ?

Günümüzde halk bilimi öğretimindeki temel sorun, halk bilimi programlarının çok nadir olmasıdır. Birçok halk bilimci, bağımsız bir halk bilimi programında çalışmak yerine İngilizce, antropoloji, tarih veya iletişim bölümlerinde çalışmaktadır ve bu durum alanımızın inanılmaz disiplinlerarasılığını vurgularken, pek çok hoca için ilginç bir ikilem oluşturmaktadır.

Bağımsız bir halk bilimi programı olmadığında, öğrencilerin folklor dersleriyle gelişigüzel karşılaşmaları, Folklorla Giriş dersini hiç almadan üst bölümlerden, özel konulu, “Folklor ve Nokta Nokta” (Film, Edebiyat, Tarih, vb.) derslerini almaları muhtemeldir. Bu bir yandan öğrencilerin alanı keşfetmelerine yardımcı olduğu için harika. Öte yandan, öğrencilerin folklor çalışmalarının temelleri hakkında herhangi bir fikir sahibi olmadan (ya da daha kötüsü, yanlış veya yanlış yönlendirilmiş bir folklor çalışmaları kavramıyla) son derece uzmanlık gerektiren folklor derslerine katılmaları anlamına gelir.

Halk bilimi öğrencileri için alana giriş niteliğinde yazılmış birçok nefis ders kitabı var ancak hepsinin ortak bir özelliği mevcut; uzun olmaları. Her halk bilimcinin size söyleyebileceği gibi folklor kulağa basit gelir ama değildir. Çoğu giriş kitabı, hocaların dersin ana konusuna geçmeden önce herkesi temel bilgiler açısından aynı seviyeye getirmek için feda edebilecekleri bir ya da iki hafta içerisinde, öğrencilerin bitirip anlayamayacakları kadar uzundur.

Diğer alanlarda bu sorun aynı şekilde yaşanmaz çünkü diğer alanlar akademik disiplinler olarak halka yabancı değildir. Çoğu üniversite öğrencisi Edebiyata Giriş dersini almadan da “Edebiyat ve Nokta Nokta” (Batı, Irk, Kimlik, vesaire) dersine katılabilir. Öğrenciler böyle bir derse tamamen hazır olmasalar bile, en azından lisede bir şiir ile bir oyun arasındaki genel ayrımları öğrenmişlerdir. Folklorla Giriş

BÖLÜM 1

FOLKLOR NEDİR?

Demek folklor dersini alıyorsunuz, aferin size. Bu ders sizin için eğitiminizdeki hangi koşulu yerine getiriyor olursa olsun, bunu gerçekleştirmek için mümkün olan en iyi yolu seçtiğinize garanti veririm. Belki Folklor Giriş dersindesinizdir; belki de Folklor ve Edebiyat, Folklor ve Film, Folklor ve İnternet ya da Çocuk Folkloru gibi özel konulu bir derstir aldığınız. Hangi ders olursa olsun (Durun bir saniye! Belki de hiç folklor dersi almıyorsunuzdur. Hatta belki öğrenci bile değilsinizdir ki bu durumda, zorunda olmadığınız hâlde bu kitabı okuduğunuz için size yıldızlı bir aferin!) en baştan başlamanız gerekecek. Diğer alanların aksine folklor çalışmaları söz konusu olduğunda, bazen en kafa karıştırıcı yer başlangıç olabilir.

Folklor nedir? Bunun, cevaplanması kolay bir soru olduğunu düşünebilirsiniz. “Folklor” çok karmaşık bir fikir gibi görünmüyor, değil mi? Öyle nadir veya yabancı bir kelime değil çünkü, günlük hayatta oldukça sık kullanıyoruz. Yani birisi size folklorun ne olduğunu sorarsa, muhtemelen ona bir cevap verebilirsiniz diye düşünüyorum. Hoş, belki de veremezsiniz. Yine de bir deneyin ve nasıl gittiğini görün. Pek çok insan bu soruya folklor olduğunu düşündükleri şeylerden birkaç örnek vererek cevap verir. “Bilirsiniz işte, folklor anne babanızdan ya da büyükanne ve büyükbabanızdan kalan eski hikâyeler ve türkülerdir.” ya da “Folklor, batıl inançlar ve kocakarı masalları gibi şeylerdir.” ya da “Tek boynuzlu atlar, denizci şarkıları ve yorgancılık gibi şeylerdir.” türünden şeyler söyleyeceklerdir.

Birazdan öğreneceğiniz gibi, folklorla ilişkin bu yaygın algılar yüzde yüz yanlış olmamakla birlikte, yüzde yüz doğru da değildir. Folklor öğrencilerinin keşfettiği ilk şeylerden biri, folklor kelimesinin tahmin ettiklerinden çok daha fazlasını kapsadığıdır. Halk hikâyeleri, mitler ve efsaneler gibi zaten olması beklenen unsurları içermekle birlikte,

BÖLÜM 2

HALK BİLİMCİLER NE YAPAR?

Artık folklorun ne olduğunu biliyorsunuz.²⁷ Oldukça harikulade, değil mi? Yine de, folklorun bazı örneklerine geçmeden önce yanıtlanması gereken temel bir soru daha var; o da halk bilimciler folkloru incelerken tam olarak ne yaparlar? Nasıl ki pek çok insan folklorun ne olduğu konusunda muğlak ve çoğu zaman eksik bir algıya sahipse, benzer şekilde pek çok insan da bir halk bilimcinin ne iş yaptığı konusunda net değildir. Yine de bilmek önemlidir, özellikle de bu alanda uzmanlaşmaya karar verip kendinizi ailenize ve arkadaşlarınıza neden bir işletme diploması almadığınıza dair haklı çıkarmak zorunda kalırsanız.

Tecrübelerime dayanarak söyleyeyim: Partilerde ve toplantılarda, insanlar halk bilimci olduğumu öğrendiklerinde, içlerinden birinin bana dönüp “Haydi bize bir hikâye anlat!” demesi oldukça sık başıma gelmiştir. Herhangi bir halk bilimciye sorun, bunun hepimizin başına en az bir kez geldiğine kalıbımı basarım. İnsanlar folklor ve hikâye anlatıcılığının el ele gittiğine dair bir fikre sahip olduklarına göre, profesyonel bir halk bilimcinin de hikâye anlatmada iyi olması mantıklıdır, değil mi?

Dürüst olmak gerekirse, halk kültüründen payıma düşeni (hepimiz gibi) almış olsam da, sıkboğaz edildiğimde pek de etkileyici bir

²⁷ Bu ikinci bölüme geçmeden önce, bu kitabı elinize almadan evvel folklorun ne olduğunu düşündüğünüzü tekrar gözden geçirmek faydalı olabilir. Folklor gibi yaygın bir kelimeye ilişkin önyargılı anlayışların üstesinden gelmek zor olabilir ve daha önce ne düşündüğünüzü şimdi bildiklerinizle karşılaştırmak, daha önceki yanlış anlamalara geri dönmekten kaçınmak için iyi bir yol olabilir. Ayrıca, yanlışlığınızı anlamak yerine, haklı olduğunuzu ya da en azından kısmen haklı olduğunuzu anlamanız da mümkündür. Daha da önemlisi, folklor tanımlamasının temel kurallarını öğrendiğinizde, daha önceki folklor anlayışınızda *neden* haklı ya da haksız olduğunuzu bileceksiniz.

BÖLÜM 3

FOLKLORUN TÜRLERİ

Bu bölüm size okumanız için hikâyeler, denemeniz için gelenekler, öğrenmeniz için inançlar veya buna benzer herhangi bir şey vermek ve sizleri çok sayıda folklor örneğiyle karşılaştırmak için burada değil. Bu bölüm böyle şeyler yapmayacak yani. Eğer bunlar ilginizi çekiyorsa Google'a girip bakabilir ya da bir kütüphaneye gidip inceleyebileceğiniz ilginç bir folklor derlemesi bulabilirsiniz. Bu bölümün amacı size halk bilimcilerin üzerinde çalıştığı başlıca folklor türlerinden bazılarını anlatmak ve her birinin nasıl ele alındığına ya da analiz edildiğine dair bir ya da iki güzel örnek vermektir. Kulağa sıkıcı mı geliyor? Hiç de değil.

Daha önceki bölümlerde de söylediğim gibi, halk bilimciler folklorun çeşitli türlerini ya da tiplerini incelerler. Bu bölümü okuduktan sonra, bunlardan en yaygın olanların çoğunu tanımlayabilmeli ve bunların birbirlerinden nasıl ayrıldığını anlayabilmelisiniz. Bir efsaneyi bir mitten veya bir takvim geleneğini bir geçiş töreninden ayıran nedir? İşte bu tür şeyleri anlayacaksınız!

Ayrıca türlerdeki farklılıkların folklorun toplumdaki işlevini nasıl etkileyebileceğini de keşfedeceksiniz. Folklorun her bir türüne yaklaşmanın yüzlerce (hatta binlerce) yolu vardır, ancak bu bölümü okuduktan sonra, halk bilimci alet kemerinizde en azından birkaç analitik alete sahip olacaksınız. Hiç değilse, farklı folklor türlerinin yakından incelenmesinin neleri ortaya çıkarabileceğine dair bazı sağlam örneklerle karşılaşacaksınız.

Tek bir yerde listelenemeyecek kadar çok folklor türü olsa da, başlangıç için kolay bir yol olarak bunları şu dört temel kategoriye ayırabiliriz:

SONUÇ

ŞİMDİ NE YAPAYIM?

Peki, bu kitabı (neredeyse) bitirdiðinize göre yeni folklor anlayışınızla ne yapmalısınız? Ödevler bir yana, bir halk bilimcinin bilgi ve becerileri (belki de şaşırtıcı bir şekilde) gerçek dünyada oldukça kullanışlıdır. Bu yüzden bunları kullanabileceğiniz bazı yolları düşünelim.

Çoğu öğrencinin folklorun ayrıntılarını öğrendikten sonra keşfettiği şey, artık onu her yerde görmeye başlamasıdır. Daha önce hiç gözünüze çarpmayan şeyler birdenbire dikkatinizi çekmeye başlar ve “Vay canına, bu folklor mu?” diye sorarsınız. Bu, bir sonraki adım için harika bir olanak sağlar: Yeni folklor anlayışınızı, bir şeyleri folklor olarak tanımlamak (ya da tanımlamamak) için kullanmaya başlayın. Artık bunu nasıl yapacağınızı biliyorsunuz. Folklorun izlediği temel kuralları hatırlayın; değişkendir ve gelenekseldir.

Ve bir halk bilimcinin ikinci gayesini de unutmayın: Folkloru sadece bulmak değil, yorumlamak da amaçtır. Dışarıda folkloru keşfederken ve tanımlarken, bu tür kültürel ifadeleri benzersiz ve alakalı kılan şeyin ne olduğu, kültürel ve sosyal bağlamlarında nasıl işlev gördükleri ve bunları paylaşan insanlar için ne anlama geldikleri üzerine düşünmeye zaman ayırdığınızdan emin olun. Eğer iş arkadaşınız size e-posta ile bir şehir efsanesi gönderirse, bir an durup (öğle yemeğindeki arkadaşlarınızla bunun gerçekten doğru olup olmadığını tartışmanın doğal tepkisinden sonra) efsanenin altında yatan sosyal gerçeğin ne olabileceğini düşünün. Bir partide siyasi bir fıkra duyduğunuzda, kahkahalarınıza ara verin (ya da sadece görünüşü korumak için gülmeye devam edin) ve fıkrayı anlatanın fıkranın hangi sosyal işlevi yerine getirmesini amaçladığını ve fıkranın dinleyiciler tarafından nasıl karşılandığını düşünün. Bir sonraki bayram kutlamasında, birisi jöleli meyve salatasının “doğru” şekilde yapılmadığını iddia ettiğinde, bir aile için geleneksel yemeklerinin karşılıklı olarak kabul

DİZİN

A

aktarım 29, 31, 35, 52, 68, 78, 79,
80, 82
aktif taşıyıcılar 49
Aldrich, Fredrick 86
antropoloji 15, 45, 57
arşiv 43, 109
asamblaj 60

B

bağlam 47, 48, 55, 64, 66, 99
Bartók 32
Bascom, William 53, 67
Beethoven 31
Ben-Amos, Dan 23
Boston Pops 32
Brunvand, Jan H. 52, 53, 67

C

cenaze patatesi 97

Ç

çeşitlenme 28
çocuk 16, 28, 31, 37, 104, 105, 106,
107

D

dev kalamar 86
Dickens, Charles 56
dijital kültür 5, 108
dil bilgisi 33, 36, 47
dinamik çeşitlilik 34
dini folklor 96, 98
doğüstü 5, 60, 82, 83, 84, 85, 86,
87, 88, 98
doku 47, 48, 55
Dundes, Alan 13, 22, 25, 39, 47
Dvorak 32

E

efsane 16, 28, 35, 36, 60, 61, 62, 64,
66, 92, 98, 101
ekonomi 57
elit kültür 32
etnografi 48

F

Facebook 48, 108, 110
fıkra 29, 35, 45, 46, 49, 109, 115

G

- geçiş ritüeli 93
 gelenek 35, 42, 49, 53, 56, 69, 70,
 71, 73, 74, 76, 79, 89, 93, 107
 Gilligan Adası 32
 Goodenough, Ward 23
 görüşme 28, 49, 64
 gözlem 24, 28, 33, 38, 48, 110
 Grimm Kardeşler 55

H

- halk grubu 47, 63, 64, 89, 90, 91,
 99, 107, 108
 halk inancı 80, 82, 85
 halk masalı 16, 34, 61, 62, 63, 66
 Hufford, David 83, 84
 Hyperbole and a Half 111

İ

- icat edilmiş gelenek 73
 internet 21, 110, 112, 113
 İsveç 64, 76
 işlev 43, 53, 115

J

- Japonya 96

K

- kampüs 100
 kamusal folklor 43, 44
 karnavalesk 72, 73
 Katolik 96
 kişisel deneyim anlatıları 92
 kitle iletişimi 33, 34, 77, 113

- kitle kültürü 77

- kolej 85

- kriminoloji 43

- kültür 5, 17, 23, 24, 28, 30, 32, 34,
 36, 43, 75, 76, 78, 81, 83, 84,
 108, 109, 113

L

- latrinalia 22, 39

M

- maddi kültür 75, 76, 78, 81
 Makarena 68
 McDonald's 24, 48
 meslek folkloru 89, 90, 92, 93, 94,
 95
 mimler 110
 mit 21, 61, 63, 66, 67, 109
 Mormon 97, 98, 99
 Müslüman 96

N

- Newfoundland 73, 74, 85

O

- omikuji 96

Ö

- önemsizlik engeli 37
 örgütsel folklor 94

P

- pasif taşıyıcılar 49
 pazarlama 57

popüler antikler 22

popüler kültür 28

S

saha çalışması 47, 51, 57, 97, 108

siyaset bilimi 57

Skinner, B.F. 87

sosyoloji 57

Star Wars 32

Ş

şaka 38, 42, 50, 54, 74, 78

şehir efsanesi 34, 54, 61, 115

Şinto 96

Şükran Günü 46, 68

T

takvim gelenekleri 60, 70

Teksas dansı 68

Thomas, Jeannie 13, 106

Thoms, William 22

Toelken, Barre 7, 13, 35, 39

tür 16, 27, 32, 36, 47, 49, 59, 63, 64,
68, 69, 72, 73, 76, 78, 89, 97,
99, 104, 105, 106, 108, 110,
111, 115

U

Uluslararası Folklor Günü 22

Ü

üniversite 15, 16, 22, 44, 89, 100,
101, 102, 103

W

Walmart 50, 51, 54, 55

Y

Yahudi 68

Yaşlı Cadı 84, 85, 86, 88

yemek kültürü 97